

Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-673/13 P

**Comisia Europeană
împotriva
Stichting Greenpeace Nederland
și
Pesticide Action Network Europe (PAN Europe)**

„Recurs – Acces la documentele instituțiilor – Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 – Mediu – Convenția de la Aarhus – Regulamentul (CE) nr. 1367/2006 – Articolul 6 alineatul (1) – Riscul de a aduce atingere intereselor comerciale ale unei persoane fizice sau juridice – Noțiunea de informații care se referă la emisii în mediu – Documente privind procedura de autorizare a unei substanțe active conținute în produse fitosanitare – Substanța activă glifosat”

Sumar – Hotărârea Curții (Camera a cincea) din 23 noiembrie 2016

- Instituțiile Uniunii Europene – Dreptul de acces public la documente – Cerere de acces care vizează informații privind mediul – Regulamentul nr. 1367/2006 – Informații care se referă la emisii în mediu – Noțiune – Interpretare largă*
[Regulamentul nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului, art. 1 și art. 4, și Regulamentul nr. 1367/2006, considerentul (15) și art. 6 alin. (1)]
- Acorduri internaționale – Acorduri ale Comunității – Convenția privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu (Convenția de la Aarhus) – Ghid de aplicare a convenției menționate – Forță obligatorie – Lipsă*
(Convenția de la Aarhus; Decizia 2005/370 a Consiliului)
- Instituțiile Uniunii Europene – Dreptul de acces public la documente – Cerere de acces care vizează informații privind mediul – Regulamentul nr. 1367/2006 – Informații care se referă la emisii în mediu – Noțiune – Limitarea emisiilor provenite de la anumite instalații industriale – Inadmisibilitate*
[Convenția de la Aarhus, art. 1 și art. 4 alin. (4) primul paragraf lit. (d); Regulamentul nr. 1367/2006 al Parlamentului European și al Consiliului, art. 2 alin. (1) lit. (d) punctul (ii) și art. 6 alin. 1]
- Instituțiile Uniunii Europene – Dreptul de acces public la documente – Cerere de acces care vizează informații privind mediul – Regulamentul nr. 1367/2006 – Informații care se referă la emisii în mediu – Noțiune – Informații privind emisii în mediu efective sau previzibile – Incluziune*
[Regulamentul nr. 1367/2006 al Parlamentului European și al Consiliului, art. 6 alin. (1)]

5. *Instituțiile Uniunii Europene – Dreptul de acces public la documente – Cerere de acces care vizează informații privind mediul – Regulamentul nr. 1367/2006 – Informații care se referă la emisii în mediu – Noțiune – Suficiența unei legături directe între informațiile și emisiile în cauză – Inadmisibilitate*

[Convenția de la Aarhus, art. 4 alin. (4) primul paragraf lit. (d); Regulamentul nr. 1367/2006 al Parlamentului European și al Consiliului, considerentul (2) și art. 6 alin. (1)]

1. Noțiunea „informații [care] se referă la emisii în mediu” în sensul articolului 6 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 1367/2006 privind aplicarea, pentru instituțiile și organismele comunitare, a dispozițiilor Convenției de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în domeniul mediului nu poate primi o interpretare restrictivă. Astfel, Regulamentul nr. 1049/2001 privind accesul public la documentele Parlamentului European, ale Consiliului și ale Comisiei vizează, după cum se indică în considerentul (4) și la articolul 1 din acesta, să confere publicului un drept de acces cât mai larg posibil la documentele instituțiilor. De asemenea, Regulamentul nr. 1367/2006 are ca obiectiv, după cum prevede articolul 1 din acesta, garantarea celei mai largi și sistematice disponibilități și difuzări posibile a informațiilor privind mediul deținute de instituțiile și de organele Uniunii.

Astfel, numai în măsura în care excepțiile de la principiul accesului cât mai larg posibil la documentele instituțiilor, printre care și cele prevăzute la articolul 4 din Regulamentul nr. 1049/2001, derogă de la acest principiu prin restrângerea acestui acces, ele trebuie să fie interpretate și aplicate în mod strict. Necesitatea unei asemenea interpretări restrictive este de altfel confirmată de considerentul (15) al Regulamentului nr. 1367/2006. În schimb, prin stabilirea unei prezumții potrivit căreia se consideră că există un interes public deosebit pentru comunicarea informațiilor care se referă la emisii în mediu, cu excepția celor legate de anchete, în raport cu interesul întemeiat pe protecția intereselor comerciale ale unei anume persoane fizice sau juridice, astfel încât protecția intereselor comerciale menționate nu poate fi opusă comunicării acestor informații, articolul 6 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 1367/2006 derogă în mod cert de la regula unei evaluări comparative a intereselor, prevăzută la articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1049/2001. Cu toate acestea, articolul 6 alineatul (1) prima teză menționat permite astfel o punere în aplicare concretă a principiului accesului cât mai larg posibil la informațiile deținute de instituțiile și de organele Uniunii, așa încât o interpretare restrictivă a acestei dispoziții nu poate fi justificată.

(a se vedea punctele 51-54)

2. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctul 59)

3. Nimic din Regulamentul nr. 1367/2006 privind aplicarea, pentru instituțiile și organismele comunitare, a dispozițiilor Convenției de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în domeniul mediului nu permite să se considere că noțiunea de emisii în mediu în sensul articolului 6 alineatul (1) prima teză din acest regulament ar trebui să fie limitată la emisiile care provin de la anumite instalații industriale, precum uzinele și centralele. Această limitare nu poate să fie dedusă nici din Convenția de la Aarhus, de care trebuie să se țină seama în vederea interpretării Regulamentului nr. 1367/2006, din moment ce, după cum prevede articolul 1 din acesta, obiectul regulamentului amintit este de a contribui la executarea obligațiilor care decurg din această convenție prin stabilirea normelor de aplicare a dispozițiilor convenției menționate pentru instituțiile și organismele Uniunii. În plus, o limitare a noțiunii de emisii în mediu în sensul articolului 6 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 1367/2006 la cele provenite de la anumite instalații industriale, precum uzinele și centralele, ar încălca obiectivul de diseminare cât mai larg posibilă a informațiilor privind mediul urmărit de acest regulament.

În sfârșit, o astfel de limitare nu își găsește temeiul nici în articolul 2 alineatul (1) litera (d) punctul (ii) din Regulamentul nr. 1367/2006. Desigur, această dispoziție, care enumeră factorii care se pot încadra în noțiunea „informații privind mediul”, pare să distingă, la prima vedere, noțiunea de emisii de cele de deversări și de evacuări în mediu. Cu toate acestea, pe de o parte, distincția dintre aceste noțiuni nu se regăsește în Convenția de la Aarhus, care se limitează să prevadă, la articolul 4 alineatul (4) primul paragraf litera (d), că protecția confidențialității informațiilor comerciale și industriale nu poate fi opusă dezvăluirii informațiilor privind emisiile poluante relevante pentru protecția mediului. Pe de altă parte, o asemenea distincție nu prezintă relevanță în raport cu obiectivul comunicării informațiilor privind mediul urmărit de Regulamentul nr. 1367/2006 și ar fi artificială. În plus, aceste noțiuni se suprapun în mare măsură, după cum demonstrează expresia „alte evacuări” de la articolul 2 alineatul (1) litera (d) punctul (ii) din acest regulament, din care rezultă că și emisiile și deversările constituie evacuări în mediu.

(a se vedea punctele 60, 61, 63 și 65-68)

4. Noțiunea „informații [care] se referă la emisii în mediu” în sensul articolului 6 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 1367/2006 privind aplicarea, pentru instituțiile și organismele comunitare, a dispozițiilor Convenției de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în domeniul mediului nu poate fi limitată doar la informațiile privind emisiile efectiv eliberate în mediu cu ocazia aplicării produsului fitosanitar sau a substanței active în cauză pe plante sau pe sol, emisii care depind printre altele de cantitățile de produs utilizate în practică de agricultori, precum și de compoziția exactă a produsului final comercializat.

Astfel, sub incidența noțiunii menționate intră și informațiile privind emisiile în mediu previzibile ale produsului fitosanitar sau ale substanței active în cauză, în condiții normale sau realiste de utilizare a acestui produs sau a acestei substanțe, corespunzătoare celor pentru care este acordată autorizația de introducere pe piață și care predomină în zona în care acest produs sau această substanță este destinat(ă) să fie utilizat(ă). Într-adevăr, în timp ce introducerea pe piață a unui produs sau a unei substanțe nu este în general suficientă pentru a se considera că acest produs sau această substanță va fi în mod necesar evacuată în mediu și că informațiile care îl sau o privesc se referă la emisii în mediu, situația este diferită în ceea ce privește un produs, cum ar fi un produs fitosanitar, și substanțele conținute în acest produs, care sunt, în cadrul unei utilizări normale, destinate să fie eliberate în mediu din cauza chiar a funcției lor. În acest caz, emisiile în mediu previzibile, în condiții normale sau realiste de utilizare a produsului în cauză sau a substanțelor pe care le conține acest produs, nu sunt ipotetice și se încadrează în noțiunea de emisii în mediu în sensul articolului 6 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 1367/2006.

(a se vedea punctele 73-75)

5. Nu este suficient ca o informație să prezinte o legătură suficient de directă cu emisiile în mediu pentru a intra sub incidența noțiunii „informații [care] se referă la emisii în mediu” în sensul articolului 6 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 1367/2006 privind aplicarea, pentru instituțiile și organismele comunitare, a dispozițiilor Convenției de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziilor și accesul la justiție în domeniul mediului. Astfel, din modul de redactare a dispoziției menționate reiese că aceasta are în vedere informațiile care se referă la emisii în mediu, mai precis cele care privesc sau sunt referitoare la astfel de emisii, iar nu informațiile care prezintă o legătură directă sau indirectă cu emisiile în mediu. Această interpretare este confirmată de articolul 4 alineatul (4) primul paragraf litera (d) din Convenția de la Aarhus, care face referire la informațiile privind emisiile poluante.

Din perspectiva obiectivului urmărit prin articolul 6 alineatul (1) prima teză din Regulamentul nr. 1367/2006, de a garanta un acces de principiu la informațiile care se referă la emisii în mediu, această noțiune trebuie să fie înțeleasă ca incluzând printre altele datele care permit publicului să cunoască ce se evacuează în mod efectiv în mediu, sau chiar ce se va evacua în mod previzibil în

condiții normale sau realiste de utilizare a produsului sau a substanței în cauză, corespunzătoare celor pentru care este acordată autorizația de introducere pe piață a acestui produs sau a acestei substanțe și care predomină în zona în care produsul menționat sau substanța menționată este destinată să fie utilizată. Astfel, noțiunea respectivă trebuie să fie interpretată în sensul că acoperă printre altele indicațiile referitoare la natura, la componența, la cantitatea, la data și la locul emisiilor efective sau previzibile, în asemenea condiții, ale produsului menționat sau ale substanței menționate.

De asemenea, este necesară includerea în noțiunea informații care se referă la emisii în mediu a informațiilor care permit publicului să verifice dacă evaluarea emisiilor efective sau previzibile, pe baza căreia autoritatea competentă a autorizat produsul sau substanța în cauză, este corectă, precum și a datelor referitoare la incidențele acestor emisii asupra mediului. Într-adevăr, din considerentul (2) al Regulamentului nr. 1367/2006 reiese în esență că accesul la informații privind mediul, garantat de acest regulament, urmărește printre altele să favorizeze o participare mai eficientă a publicului la luarea deciziilor, sporind astfel responsabilizarea instanțelor competente în cadrul luării deciziilor, contribuind la creșterea gradului de conștientizare a publicului și a sprijinului acestuia pentru deciziile adoptate. Or, pentru a se putea asigura că deciziile luate de autoritățile competente în materie de protecție a mediului sunt întemeiate și pentru a putea participa la luarea deciziilor în materie de protecție a mediului, publicul trebuie să aibă acces la informațiile care îi permit să verifice dacă emisiile au fost corect evaluate și trebuie să i se dea posibilitatea de a înțelege în mod rezonabil modul în care mediul riscă să fie afectat de emisiile menționate.

(a se vedea punctele 78-80 și 82)